

Lausunto Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien toteutussuunnitelmasta

Kaupunginhallitus 30.09.2024 § 270
410/08.01.00/2024

Valmistelija: Kehityspäällikkö

Seloste ja perustelut: Tampereen Raitiotie Oy, Tampereen kaupunki ja Pirkkalan kunta pyytävät 16.9.2024 päivätyllä lausuntopyynnöllä sidosryhmiltä lausuntoja Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien toteutussuunnitelmasta ja sen liitteistä. Lausunnot pyydetään jättämään perjantaihin 4.10.2024 klo 12 mennessä pdf-tiedostona Tampereen Ratikan verkkosivujen kautta.

Lausuntopyyntö

Tampereen ja Pirkkalan valtuustot päättivät raitiotien toteutussuunnitteluun ryhtymisestä huhtikuussa 2023. Tampereen Ratikan Pirkkala–Linnainmaa-allianssi on suunnitellut raitiotietä TAYS Keskussairaалalta Kaupin kampuksen nykyiseltä päätepysäkiltä Linnainmaan aluekeskukseen sekä Sorin aukiolta nykyiseltä päätepysäkiltä Tampereen Hatanpään ja Härmälän sekä Pirkkalan Partolan aluekeskuksen kautta Pirkkalan Suupan kuntakeskukseen.

Tavoitteena on, että Tampereen kaupunginvaltuusto ja Pirkkalan kunnanvaltuusto voivat lokakuussa 2024 päättää suunnitteluvalmiuden puolesta, Pirkkala–Linnainmaa-allianssin laatiman toteutussuunnitelman pohjalta, raitiotien rakentamisen aloittamisesta, rakentamisen laajuudesta ja mahdollisesta raitiotieradan vaiheittain toteuttamisesta. Tarkoitus on, että rakentaminen alkaisi tämän vuoden puolella, mikäli valtuustot päättävät, että rakennustöihin voidaan ryhtyä. Raitiotien toteuttamisen osalta valmistaudutaan vaiheittaiseen rakentamiseen.

Kysymykset lausuntopyyntöaineistosta

- a) Mitä mieltä olette lausuttavana olevasta Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien toteutussuunnitelmasta?
- b) Millaisia vaikutuksia näette Pirkkala–Linnainmaa-raitiotiellä olevan toimintaanne tai yleisesti?
- c) Millaisia yhteistyömahdollisuuksia ja -tarpeita näette omalta osaltanne Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien mahdollisen rakentamisen aikana? Mitä mielestänne tulisi ottaa huomioon rakentamisen aikana?

Lausunto

a) Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien toteutussuunnitelma edistää Tampereen raitiotien johdonmukaista laajentamista seudulliseksi joukkoliikennejärjestelmäksi. Toteutussuunnitelmassa on tarkennettu hankesuunnitelmavaiheessa laaditut alustavat katusuunnitelmat sekä määritetty kustannusarviot kolmelle eri toteutusvaihtoehdolle. Lisäksi on suunniteltu Hervannan raitiotievarikon laajennus ja nykyisen raitiotiejärjestelmän muutokset Hermiankadulla ja Itsenäisyydenkadulla. Uuden raitiotieosuuden pituus on yhteensä noin 13,6 kilometriä ja sen varrelle sijoittuu 15 uutta ratikkapysäkkiä.

Ylöjärven kaupunki katsoo, että toteutussuunnitelma on laadittu asiantuntevasti ja riittävällä laajuudella. Aiemmin tehty Pirkkala-Linnainmaa-hankesuunnitelma on toiminut kehitysvaiheen suunnittelun lähtökohtana, ja sitä on täydennetty muun

muassa mittavalla sidosryhmäyhteistyöllä ja ympäristövaikutusten arvioinnilla. Toteutussuunnitelmassa esitetty Hervannan raitiotievarikon laajentaminen vähintään 36 raitiovaunun tarpeisiin palvelee koko raitiotiejärjestelmää parantaen sen toimintavarmuutta.

Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien kehitysvaiheessa on hyödynnetty Tampereen Ratikan osien 1 ja 2 oppeja esimerkiksi materiaalivalintojen, kunnossapidettävyyden ja liikennöinnin osalta. Hyvin toiminutta allianssimallia on päätetty käyttää myös tämän rataosan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Ylöjärven kaupungin näkökulmasta kertyneen tietotaidon hyödyntäminen on erittäin järkevää, sillä se mahdollistaa myös tulevien ratahaarojen osalta hyväksi todettujen ratkaisujen huomioinnin jo suunnittelun aikana. Pirkkala-Linnainmaa-raitiotie tuo Tampereen Ratikan suunnitteluun ja liikennöintiin uuden vaiheen, jossa on keskeisesti mukana Tampereen keskuskaupungin lisäksi myös muita kuntia. Yhteistyö Ylöjärven kaupungin, Tampereen kaupungin ja Tampereen Raitiotie Oy:n välillä tulee jatkossa tiivistymään suunnitellun Lielähti-Ylöjärvi-raitiotien hankesuunnitelman käynnistyessä.

b) Pirkkala-Linnainmaa-raitiotie toteutetaan todennäköisesti kahdessa vaiheessa johtuen valtiontuen määrästä. Toteutussuunnitelmassa esitetyn tavoitteen mukaan raitiotieliikenne vaiheessa 1 väleillä Sorin aukio – Partola ja Kaupin kampus – Niihama voisi alkaa elokuussa 2028. Vaiheen 2 osuuden Niihama-Linnainmaa sekä mahdollisen osuuden Partola-Pirkkala (Suuppa) arvioitu valmistumisajankohta on tammikuu 2032. Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien rakentamisen vaiheistuksella on vaikutusta mahdollisen Lielähti-Ylöjärvi-raitiotien toteutussuunnittelun ja rakentamisen aikatauluun. Ylöjärven kaupunki pitää tärkeänä, että raitiotien seudullista laajentamista jatketaan määrätietoisesti ja aikatauluihin yhteisesti sitoutuen. Lielähti-Ylöjärvi-raitiotien hankesuunnitelman valmistelu on tavoitteena käynnistää viivytyksettä Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien rakentamista koskevan päätöksenteon jälkeen. Ylöjärven kaupunki kehittää aktiivisesti maankäyttöä suunnitellun raitiotielinjan ympäristössä painottaen erityisesti Teivon-Mäkkylän noin 5 000 uuden asukkaan ja 500 uuden työpaikan kerrostalovaltaista aluetta.

Pirkkala-Linnainmaa-rataosien käyttöönoton jälkeen on tavoitteena liikennöidä kahta ratikkalinjaa: linjaa 1 Pirkkalasta Linnainmaalle ja linjaa 3 Lentävänniemestä Hervantaan. Rakentamisen mahdollinen vaiheistus ei vaikuta linjastorakenteeseen vaan linja 1 muutetaan kulkemaan keskustasta Lentävänniemen sijaan Pirkkalan suuntaan heti kun ensimmäiset uudet rataosuudet otetaan käyttöön. Linjoja liikennöidään 7,5 minuutin vuorovälillä, mutta eri pituisella raitiovaunukalustolla. Pidennetyt 47-metriset raitiovaunut sijoitetaan Lentävänniemen-Hervannan linjalle. Ylöjärveltä tullaan jatkossa kulkemaan enenevässä määrin ratikalla Tampereen keskustan suuntaan Hiedanrannan vaihtoterminaalien kautta, ja näin ollen linjan 3 kasvatettu kapasiteetti ja tiheä vuoroväli nähdään positiivisena asiana.

c) Raitiotie on osa Tampereen seudun joukkoliikennejärjestelmää (Nysse) ja bussilinjat sovitetaan raitiotien rakentamisen aikana yhteen uuden ratalinjan raitiotien kanssa. Pirkkala-Linnainmaa-raitiotiehanke kestää useita vuosia. Samanaikaisesti sekä Tampereen että Pirkkalan alueella on käynnissä myös muita työmaita, jotka vaativat yhteensovittamista raitiotietöiden kanssa. Rakentamisen aikaiset vaikutukset heijastuvat varsinaisen rakennusalueen lisäksi laajemmalle ympäristöön, mikä näkyy seudulla liikkujille tilapäisinä liikennejärjestelyinä ja väliaikaisina kulkureitteinä. Ylöjärven kaupunki pitää hyvänä, että seudullisestikin merkittävän ja liikenteellisesti haastavan Hatanpään valtatie ja Tampereen valtatie liittymän suunnitteluun ja työnaikaisiin liikennejärjestelyihin on kiinnitetty runsaasti huomiota Pirkkala-Linnainmaa-toteutussuunnitelmassa. Työnaikaisia

liikennejärjestelyjä kehitetään neuvottelujen ja palautteen perusteella mahdollisimman toimiviksi ja turvallisiksi koko rakentamisvaiheen ajan.

Toimivalta: Hallintosääntö § 87

Lisätietoja päätöksestä: Kehityspäällikkö Mari Ruissalo, puh. 044 486 3124, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Liitteet: Lausuntopyyntö
Lausuntopyynnön liitteet löytyvät oheisen linkin takaa:
<https://www.tampereenratikka.fi/pirkkala-linnainmaa-raitiotien-toteutussuunnitelman-lausuntopyynto/>

Esittelijä: Vs. kaupunginjohtaja

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien toteutussuunnitelmasta selosteosassa esitetyn lausunnon.

Päätös: Keskustelun kuluessa Hannu Ruuska ehdotti, että lausunnon b) kohdan 2. kappaleen viimeinen virke ”Ylöjärveltä tullaan jatkossa kulkemaan enenevässä määrin ratikalla Tampereen keskustan suuntaan Hiedanrannan vaihtoterminaalin kautta, ja näin ollen linjan 3 kasvatettu kapasiteetti ja tiheä vuoroväli nähdään positiivisena asiana.” muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Mikäli Ylöjärvelle rakentuu raitiotie, niin tullaan jatkossa kulkemaan enenevässä määrin ratikalla Tampereen keskustan suuntaan Hiedanrannan vaihtoterminaalin kautta, ja näin ollen linjan 3 kasvatettu kapasiteetti ja tiheä vuoroväli nähdään positiivisena asiana.” Toni Kolehmainen kannatti Ruuskan ehdotusta.

Koska oli tehty vs. kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan ehdotusta, äänestävät jaa. Mikäli ei voittaa, Ruuskan ehdotus tulee kaupunginhallituksen päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Ahonen, Haataja, Heikkilä-Halkola, Kiiskinen, Kotiranta, Lehti, Luojus, Stenman) ja 3 ei-ääntä (Kolehmainen, Ruuska, Sarvijärvi), joten puheenjohtaja totesi vs. kaupunginjohtajan ehdotuksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.